

Sør-Sudan: Et land i krise

Historiene fra verdens yngste land er hjerteskjærende, men å gi opp er ikke et alternativ. Dette fikk Hege Gjessing, president i Legeforeningen, oppleve da hun var med Røde Kors til landet i juli.

Etter flere år i konflikt med Sudan, ble Sør-Sudan et eget land i juli 2011. Stemningen var preget av optimisme og positivitet. Tre år senere er situasjonen en helt annen. I desember 2013 brøt det ut etnisk konflikt i landet. En konflikt som har ført over 1,3 millioner mennesker på flukt i eget land, mens rundt 440 000 har flyktet til naboland, ifølge tall fra FN.

– De siste rapportene fra Sør-Sudan er alarmerende. Befolkningen har for lite mat, konflikten pågår fremdeles, helsebehovene er enorme og på toppen av dette rammes de nå av flom. De trenger hjelp for å klare seg, forteller Sven Mollekleiv, president i Røde Kors i Norge, som var sammen med Hege Gjessing i Sør-Sudan.

Krevende helsearbeid

Siden konflikten brøt ut i midten av desember er det registrert flere angrep på sykehus, helsepersonell og pasienter i Sør-Sudan. Legeforeningen vil arbeide for å sikre tryggere helsetjenester, også i krevende kontekster.

– Vi i Legeforeningen støtter at norske leger reiser ut i verden og bidrar i land som mangler leger og helsehjelp. Det er mange som velger å gjøre dette, på tross av muligheten for utrygge situasjoner. Vi ønsker å bidra til å trygge rammer gjennom de internasjonale arenaene vi er del av, sier Hege Gjessing.

I Sør-Sudan måtte Røde Kors evakuere fra et sykehus i Malakal, da hele byen ble angrepet. Mye av materiellet ble senere bragt til en helseklinikk i Kodok, som nå fungerer som sykehus for krigsskadede og pasienter med kroniske sykdommer.

– Det gjør sterkt inntrykk å besøke Sør-Sudan og oppleve hvordan denne befolkningen har det. Tilgang til trygg helsehjelp er

Hege Gjessing og Sven Mollekleiv besøkte Sør-Sudan i juli 2014. Foto Mari A. Mørtvedt

alfa og omega. Det er det eneste befolkningen har nå i denne vanskelige situasjonen, sier Hege Gjessing.

Gjennom den globale kampanjen «Health Care in Danger» arbeider Røde Kors med mål om å forbedre sikkerheten rundt helsearbeidere som gir upartisk hjelp i væpnet konflikt.

Røde Kors har unik tilgang

Infrastrukturen i Sør-Sudan er blant verdens dårligste, noe som gjør hjelpearbeidet svært krevende. Under regntiden mangler blant annet store deler av landet tilgang til veier eller annen infrastruktur. På grunn av dette har den internasjonale Røde Kors-komiteen (ICRC) sett seg nødt til å slippe mat fra fly, for å nå ut til avsidesliggende områder.

– Røde Kors sitt arbeid i Sør-Sudan er helt essensielt for at befolkningen skal klare å overleve. Noen steder har de ikke tilgang til mat. Vi besøkte Leer, hvor Røde Kors dropper mat fra fly, fordi det ikke finnes andre muligheter, forteller Gjessing.

I Leer administreres utdelingen av mat ved hjelp av 58 frivillige i Sør-Sudan Røde Kors. Mange av disse har selv flyktet og meldt seg til tjeneste for Røde Kors dit de har flyktet. Røde Kors og Røde Halvmåneforeninger finnes i 189 land, som alle har lokale frivillige. Måten organisasjonen er bygget opp på imponerer Gjessing.

– Det er utrolig viktig at man klarer å bygge opp kapasitet i eget land. De frivillige arbeider uten lønn, noe som skaper respekt hos befolkningen og hos de som styrer landet, sier hun.

Røde Kors er en av få hjelpeorganisasjoner som når ut til store deler av landet. I Leer var de den eneste organisasjon som delte ut mat til om lag 100 000 mennesker i måneden. Kunnskap om hvordan Røde Kors er bygget opp er viktig å ha kjennskap til for

leger og sykepleiere som ønsker å reise ut for å jobbe med organisasjonen. Fordi den er lokalt forankret er det stor kunnskap blant lokalbefolkningen, noe som er en styrke i farlige kontekster.

Mari Aftret Mørtvedt

MariAftret.Mortvedt@redcross.no
Røde Kors

Røde Kors i Sør-Sudan

Siden konflikten brøt ut i Sør-Sudan 15. desember til slutten av juli 2014 har ICRC, i samarbeid med sin hovedpartner, Sør-Sudan Røde Kors:

- Distribuert mat til 510 000 mennesker,
- Distribuert såkorn til 200 000 mennesker, mens 120 000 har fått fiskeutstyr med målsetting om å styrke matvaretilgangen.
- Utført 2 400 kirurgiske inngrep ved 13 lokale helseinstitusjoner, i tillegg til å distribuere medisinsk utstyr til 34 førstehjelpsstasjoner og klinikker.
- Bistått om lag 950 funksjonshemmede ved tre rehabiliteringssentra drevet eller støttet av ICRC.
- Sikret at over 160 000 mennesker i konfliktrammede områder har fått tilgang på rent drikkevann.
- Distribuert telt, kokekar og presenninger til 500 000 internt fordrevne i ulike deler av landet.
- Besøkt nærmere 3 000 innsatte i ulike fengsler.
- Bistått med å gjenopprette familieforbindinger mellom familiemedlemmer som er adskilt på grunn av konflikten.

Lokale hjelpearbeidere bringer inn forsyninger. Foto Pawel Krxysiek/ICRC